Regionalt styrarnettverk

Barnehagane i Sogn

15.03.2023 // Heidi Myrvold

31%

fortel at sjukefråværet skuldast helseproblem som **heilt eller delvis er forårsaka av jobben i barnehagen.**

«Høyt sykefravær forsterker den komplekse og fragmenterte arbeidssituasjonen, og synes å være årsak til mange styreres opplevelse av stress.

Legemeldte sykefravær for barnehagesektoren i Norge er betraktelig høyere enn i andre yrker, hele 8, 5 prosent mot 5,4 prosent»

Marit Bøe, Kristin Rydjord Tholin og Elsa Kristiansen; *Barnehagestyreres opplevelse av stress i det komplekse lederarbeidet (*Arbetsmarknad & Arbetsliv, årg 26, 2020)

«Styrerne synes å stå i et krysspress mellom relasjonelle hensyn og tid til pedagogisk ledelse»

Marit Bøe, Kristin Rydjord Tholin og Elsa Kristiansen;
Barnehagestyreres opplevelse av stress i det komplekse lederarbeidet

- Kjenner de dykk igjen? Og kva konsekvensar har det?
- Har de forslag til lure grep? Kvar gjer de for å handtere situasjonen?
- Kor hentar de støtte?

Tabell 1. Styreres varierte lederoppgaver i det daglige arbeidet

Integrasjon	Ekstern ledelse	Administrasjon	Produksjon
Oppfølging av nyansatte fagarbeidere og assistenter	Rapportering	Administrativ tilrettelegging	Spesialpedagogisk arbeid
Dialogmøter	Barnevernssaker	Lage budsjett	Prosjektarbeid
Opplæring av personal	Barn med spesielle behov	Kontakt med regnskapskontoret	Endrings – og utviklingsprosess
Medarbeidersamtaler	Utadrettet ledelse – vise seg i miljøet	Arbeidsavtaler	Planleggingsdager
Gruppesamtaler	Tverrfaglig samarbeid	Lønnsmeldinger	Personalmøter
Kompetanseutvikling	Ansvarsgruppemøter	Personalmeldinger	Avdelingsmøter
Faglig utvikling i teamene	Møter med ressursteam	Sykemeldinger	Årsplanarbeid
Konflikthåndtering	Samarbeidsutvalgsmøter	Permisjon	Implementering av rammeplan
Personaloppfølging	Samarbeid med universitetet	Implementering av nye systemer	Faglig veiledning av personal
Oppfølging av sykemeldte	Samarbeid med skole	Fatte vedtak på spesialpedagogtimer og assistenttimer	Veiledning av støttepedagoger
Ansettelser	Studentoppfølging		
Intervjuprosesser	Tilsyn	Administrativt rutinearbeid	
	Foreldresamtaler	Vaktplaner	
		Ferieplanlegging og avviklingssystemer	
		Avviksskjemaer	
		Personaladministrative oppgaver - fravær av personalet	
		Omplassere, flytte på folk	
		Brannvern	
		Verneombudsrunder	
		Miljørettet helsevern	
		Svare på mail	
		Telefoner	
		Svare på henvendelser	
		Hjemmesiden	
		Fakturering	
		Betale regninger	
		Innkjøp	
		Renhold	
		Vaktmesteroppgaver	
		Måke snø	
		Byggetekniske oppgaver	
		Rense kaffemaskinen	
		Følge opp rutiner	
		Markedsføring	
		Arbeid på avdelingen	

«Det er ingen tvil om at styrere trenger støtte og avlastning fra de praktiske administrasjonsoppgavene»

Marit Bøe, Kristin Rydjord Tholin og Elsa Kristiansen;
Barnehagestyreres opplevelse av stress i det komplekse lederarbeidet

Nettverk og leiarteam…

«…kan ha støtte – og veiledende funksjoner. Det er ikke nok bare å lære styrere individuelle strategier for å takle ulike stresskilder, forskning viser at individuelle strategier ikke har så stor effekt ved kronisk stress (Burke & Richardsen, 2000).

(..)strukturene må endres slik at styrere opplever sine arbeidsoppgaver som overkommelige. Dette må skje samtidig som at de opplever nok tilgjengelig sosial støtte og veiledning i arbeidsmiljøet.

31%

fortel at sjukefråværet skuldast helseproblem som **heilt eller delvis er forårsaka av jobben i barnehagen.**

Arbeidsmiljø handlar om ARBEID

– om korleis vi organiserer, planlegg og gjennomfører arbeidet

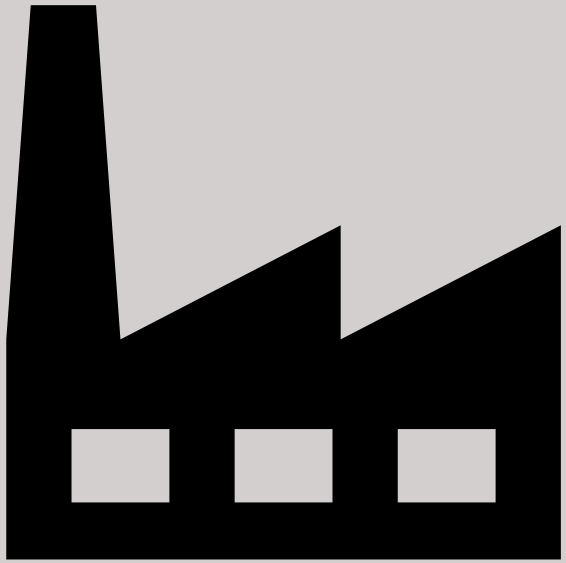

INDUSTRI

BARNEHAGE

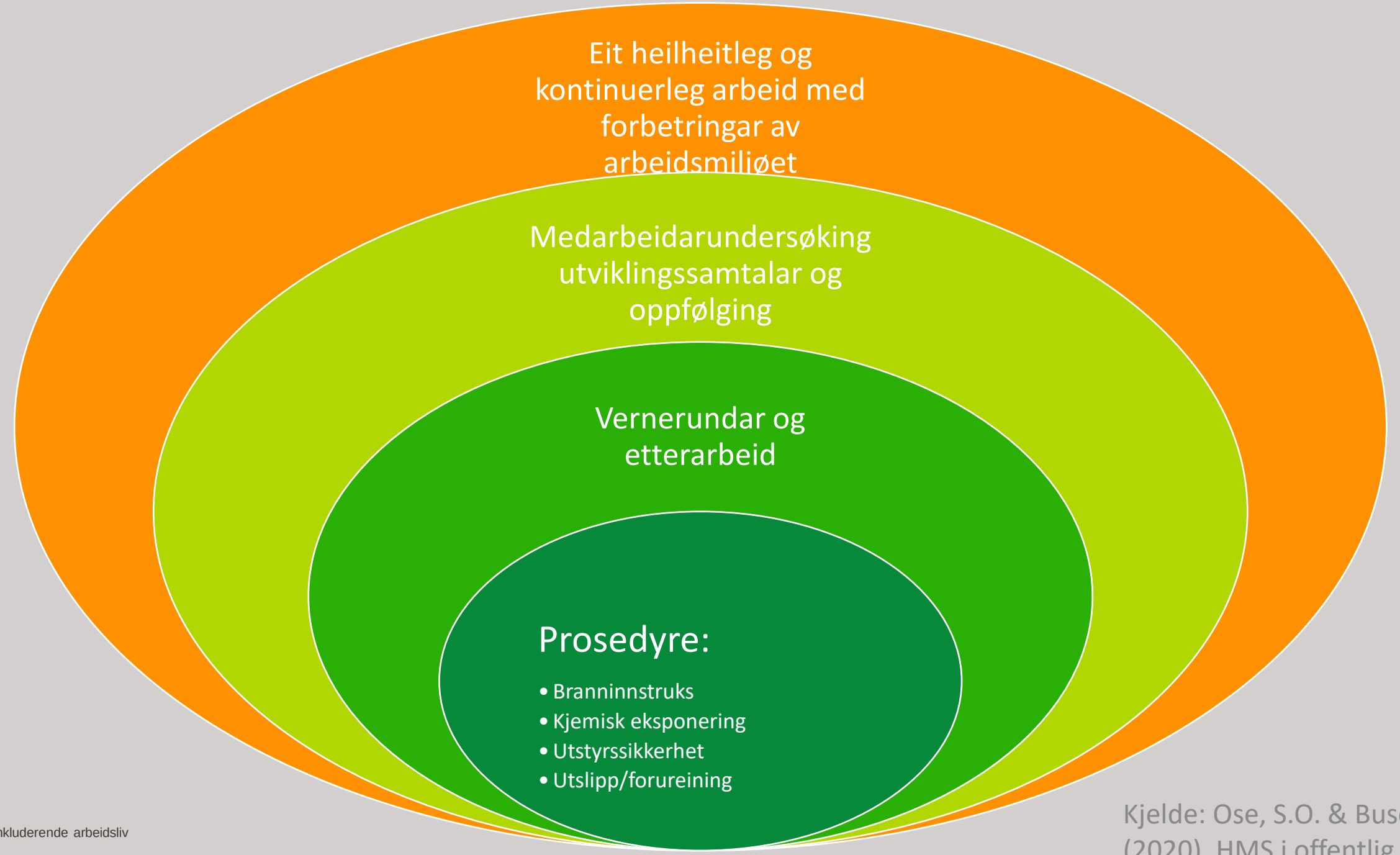

Kjelde: Ose, S.O. & Busch, H.J. (2020). HMS i offentlig sektor

Risikofaktorar i barnehagen

- Høge emosjonelle krav
- Rollekonflikt
- Støy
- Smitte
- Tunge løft/ubehagelege arbeidsstillingar

Rollekonflikt

- Motstridande krav/forventningar

- Utføre oppgåver

  -du ikkje kan stå inne for

  -du ikkje har nok ressursar til

Høge emosjonelle krav

- Vere profesjonell
- Handtere andre sine kjensler
- Justere eller undertrykkje eigne kjensler

Emosjonelle og relasjonelle krav i arbeidet

- Å bruke seg sjølv – eigne følelsar og relasjonelle eigenskapar- til å skape ei stemning, eller skape tillit og gode relasjonar

- Dette må ein gjere avhengig av eige humør eller dagsform – og uavhengig av kva ein blir møtt med av tenestemottakar

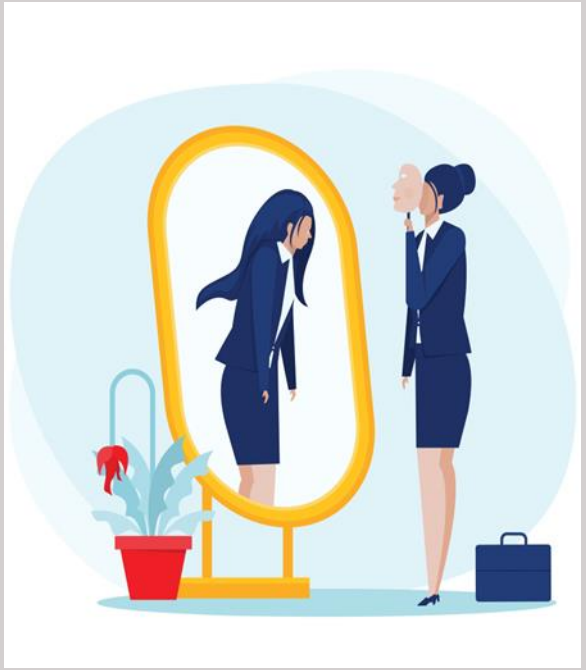

Og her ligg utfordringa….

Emosjonell dissonans

- Krav om ofte å **regulere eigne følelsar** for å uttrykke dei følelsane som er forventa i den yrkesrolla ein har

- Dersom det stadig er **ubalanse** mellom dei følelsane ein sjølv kjenner på, og dei ein må uttrykke, oppstår det **emosjonell dissonans**

- Vedvarande emosjonell disonnans kan ha negative helsekonsekvensar, og aukar risiko for sjukefråvær (akkumulert belastning)

Handtering

- *Belastningar som oppstår på jobb, skal handterast på jobb*

- Dei tilsette må få mulighet til å bearbeide og prosessere dei emosjonelle belastningane i jobben – bli sett, lytta til og tatt på alvor
- Rutinemessig og systematisk

- Å skap tid og rom, og finn ein form som passar i dykkar arbeidskvardag

Førebygging

- Snakk om det
  - I partsgruppa, i personalgruppa, i leiargruppa…
  - Kunnskap + informasjon + medverknad
- Emosjonelle og relasjonelle krav inn i HMS-arbeidet
  - Planarbeid, årshjul, eks. psykososial vernerunde
  - Rutiner for handtering av både mindre og store enkeltepisodar og hendingar
- Styrke den enkelte si forutsetning for å stå i dei emosjonelle belastningane
  - Kurs og veiledning i mestringsteknikkar

Emosjonelle/relasjonelle belastningar

- Kva er dei største utfordringane hjå dykk
- Kva får de godt til?
- Vel eit godt grep til plenum

ORGANISASJONSKULTUR OG KLIMA
KRAV OG KONTROLL
VEIEN TIL ET GODT ARBEIDS-MILJØ
FORUTSIGBARHET
INNSATS OG BELØNNING
STØTTENDE LEDERSKAP
ROLLEKLARHET

Vektøy og samarbeid

Sjukefråvær - einskildsaker

- Ekspertbistand
- Arbeidsgiverlos: Solveig Norland
- IA-rådgjevar – kan vere ein å lufte problemstillingar med

Hva er tilskudd til **ekspertbistand**?

Arbeidsplassen

Tilsett er sjukemeld, eller har vore sjukemeld, og slit med å meistre jobben

Leiar har saman med tilsett vurdert og/eller prøvd så langt det lar seg gjere å finne ei løysing

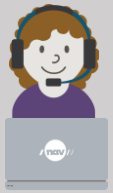

NAV gjev informasjon og råd om tilskotsordninga.

Arbeidsplassen finn ut kven som kan vere ekspert, søker og får innvilga ekspertbistand.

Eksperten møter arbeidsgjevar og arbeidstakar på arbeidsplassen for å kartlegge og forstå bakgrunnen for sjukefråværet

Etter endt ekspertbistand sender eksperten ein **Rapport** med anbefalte tiltak for auka meistring og tilbakeføring til arbeid

Arbeidsgjevar sender inn refusjonskrav, og NAV refunderar **Tilskot** til ekspertbistand på inntil kr. 21.800,- til arbeidsgjevar

Eksempel på ekspertbistand

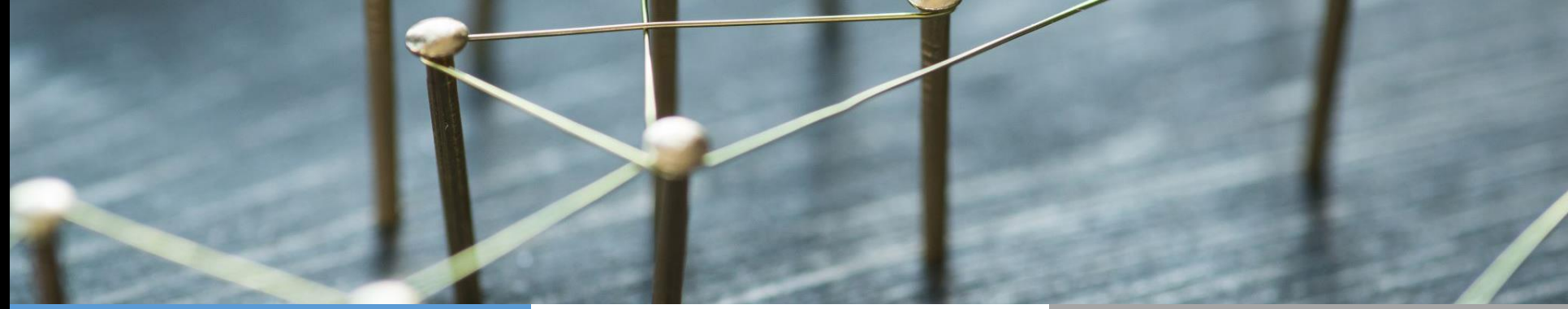

ARBEIDSPLASS- og/eller ARBEIDSEVNEVURDERING

Vurdere dei ergonomiske, organisatoriske, psykososiale og fysiske arbeidsmiljøfaktorane, i tillegg til å vurdere funksjonsevna opp mot krava i stillinga

KONFLIKT

Bistå i saker der det kan ligge konflikt eller opplevelse av konflikt til grunn

OMSTILLING

Bistå i ein uhensiktsmessig arbeidssituasjon med å sjå nye moglegheiter

KARTLEGGING/AVKLARING

Bistå når arbeidstakeren og arbeidsgjevaren er rådville, og ikkje veit kva som er problemet eller kva meir som kan gjerast

KOMPETANSEKARTLEGGING OG KARRIEREVEILEDNING

Bistå med å avklare kva fråværet handlar om.

TILRETTELEGGING OG INKLUDERING

Bistå med å avklare kva som skal til for at arbeidstakaren kan stå i sitt arbeid trass i helseutfordringane

Tilbydarar av ekspertbistand i Sogn

Sogneprodukt
Movia
Fretex
Bedriftshelse1
Avonova
DNA Kompetanse (kun digitalt)

Les meir her

Usikker på om du kan søke ekspertbistand?

Ring oss eller send ein e-post.

Ola Bergset Ulvedal: tlf. 95 17 60 92/ola.bergset.ulvedal@nav.no

Espen Mikalsen: 93410931/espen.mikalsen@nav.no

Arbeidsgjevarlos

Skal bidra til auka kunnskap om arbeid og psykisk helse

- Kurs i Arbeidslivspakken «Sees i morgen» for partane og tilsette på arbeidsplassen
- Vere ein støtte til arbeidsgjevar. Samtalepart i saker der målet er å hindre medarbeidere i å falle ut av arbeid eller å få dei attende i arbeid.

Solveig Norland
E-post: Solveig.Norland@nav.no
Tlf.: 95 08 98 69

Eg vil sei litt meir om:

- Bransjeprogram Barnehage (KS i samarbeid med organisasjonane)
- Ein bra dag på jobb (Stami)
- Arbeidsmiljøhjelpen (Arbeidstilsynet)
- Helse i Arbeid (NAV og Helse Førde)
- IA-jordmor – med kunnskap om dei ulike livsfasane (NAV Arbeidslivssenter)
- Støtte frå IA-rådgjevar til arbeid over tid

Barnehage – bransjeprogram

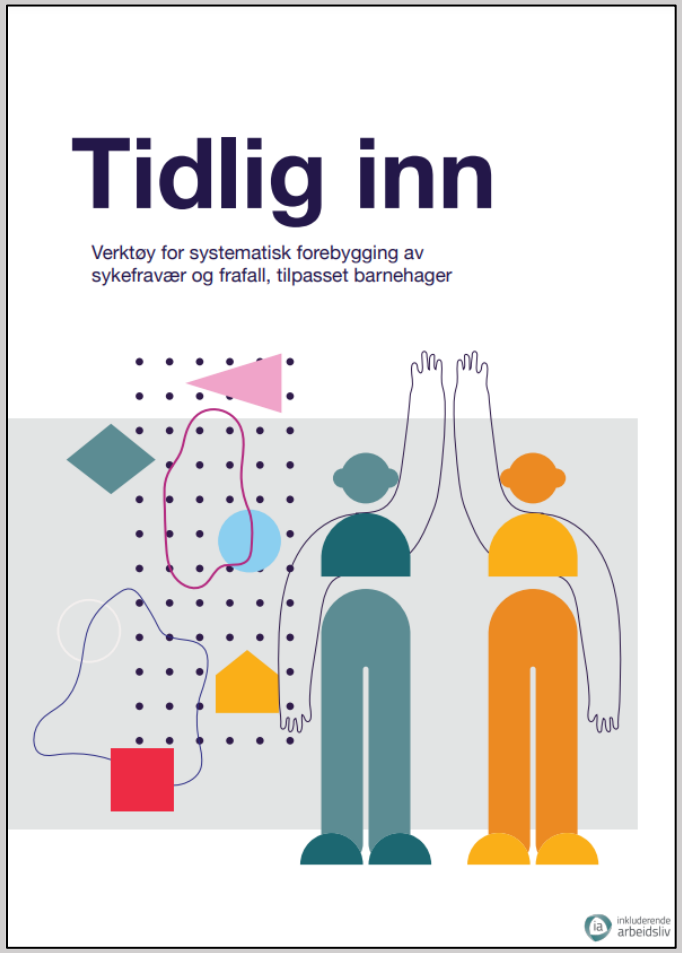

Meir informasjon på ks.no

IA-bransjeprogram barnehage

Infoskriv februar 2023

Erfaringskonferanser
Tusen takk for sist til de av dere som var på erfaringskonferansen på Gardermoen i november, det var utrolig fint å se dere alle sammen!

Vi fortsetter med erfaringskonferanser i denne våren, og håper å se både dere som ikke fikk deltatt og at det ga mersmak til å komme igjen for dere som var på Gardermoen.

Erfaringskonferansene arrangeres flere steder med samme program, så det er nok å få med seg én.

- 29. mars – Oslo
- 13. april – Bergen
- 17. april – Trondheim
- 25. april - Tromsø
- 11. mai – Kristiansand

Mer informasjon og påmelding til hvert sted

Rolleforståelseskurs
Denne våren er det 49 barnehager som følger kurset vårt i rolleforståelse og partssamarbeid. Vi har allerede åpnet for påmelding til rolleforståelseskurset for høsten 2023. Kurset vil gjennomføres i perioden september til desember, med oppstartsmøte torsdag 14. september 2023.

Dere får det til!
Sykefraværet går ned - og enda mer ned i barnehager som er med i bransjeprogrammet enn bransjen totalt sett. Det er imponerende!

Før jul i 2022 ble det bestemt at IA-avtalen videreføres i to år. Det betyr at bransjeprogrammet vil jobbe ut 2024! Det er vi veldig glade for, og håper at dere alle vil være med videre.

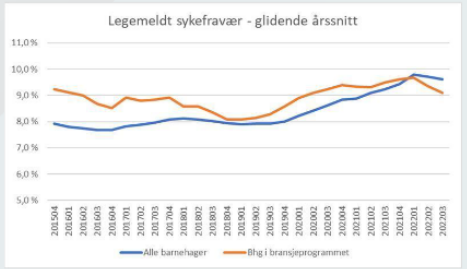

Hold deg oppdatert
Bransjeprogrammet har endelig fått en egen side på Facebook. Lik, del, kommenter og forhåpentligvis la deg inspirere.

Med vennlig hilsen,
IA-bransjeprogram barnehage

- ✓ 13. april i Bergen: erfaringskonferanse
- ✓ Rolleforståelseskrus
- ✓ Facebookside

- Eit verktøy for utvikling av arbeidsmiljø.
- Forskinigsbasert
- Tilpassa ulike bransjar
- To økter med alle tilsette
- Ein partsamansett arbeidsgruppe følgjer opp arbeidet
- Utarbeida av SINTEF

NÆRINGSLIV| 26. SEP. 2022 FOR MEDLEMMER

Barnehagen reduserte sjukefråværet kraftig - fann nøkkelen til suksessen saman med Nav

Gjekk frå 15 til 0 (!) prosent.

EIRIN ERIKSEN HORVEI
MANDAG 26. SEP. 2022 19:34

Skeisbotnen barnehage jobba systematisk for å få ned sjukefråværet. Resultatet var over all forventning.

Les meir på
https://www.midtsiden.no/barnehagen-reduserte-sjukefravaeret-kraftig-fann-nokkelen-til-suksessen-saman-med-nav

HelseIArbeid,- ein ny innfallsvinkel til å jobbe med arbeidsmiljøet og haldninger

- ✓ Felles kunnskapsbygging for heile arbeidsplassen
- ✓ Skape felles forståelse om hensiktsmessig handtering av de vanligste helseplagene
- ✓ Skape felles plattform for dialog og jobbe med arbeidsmiljøutfordringar

HelseIArbeids

bedriftstiltak

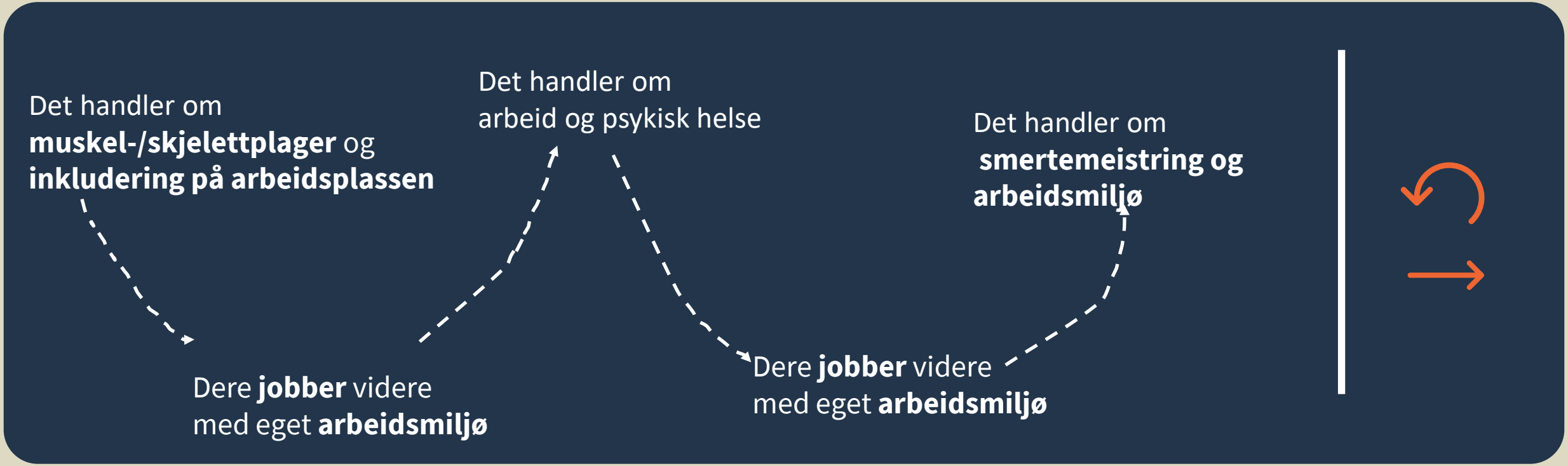

Kurspakken *Sees i morgen*

- Kurs innan psykisk helse og arbeid for partane og for alle tilsette.
- Mål: skape openheit og gje kunnskap om handtering av psykiske helseplagar i arbeidslivet.

Kvinneliv
- i arbeidsliv

Barnehagenettverk Sogndal 21.10.22

Cecilie Berge, IA –jordmor

Nav Arbeidslivssenter

Ho satte fokus på

gravid arbeidstakar

dei yngre på jobb

kvinner midt I livet

Av det de har høyrt

- Noko de tenkjer at de kan nytte?
- Noko anna de treng?

NÆRINGSLIV| 26. SEP. 2022 FOR MEDLEMMER

Barnehagen reduserte sjukefråværet kraftig - fann nøkkelen til suksessen saman med Nav

Gjekk frå 15 til 0 (!) prosent.

EIRIN ERIKSEN HORVEI
MANDAG 26. SEP. 2022 19:34

Skeisbotnen barnehage jobba systematisk for å få ned sjukefråværet. Resultatet var over all forventning.

Takk for meg!

Det er støtte å hente hjå IA-rådgjevaren dykkar:

Erna Pettersen Vikdal
erna.pettersen.vikdal@nav.no
Tlf 97146233

Heidi Myrvold
heidi.myrvold@nav.no
Tlf 95899023